

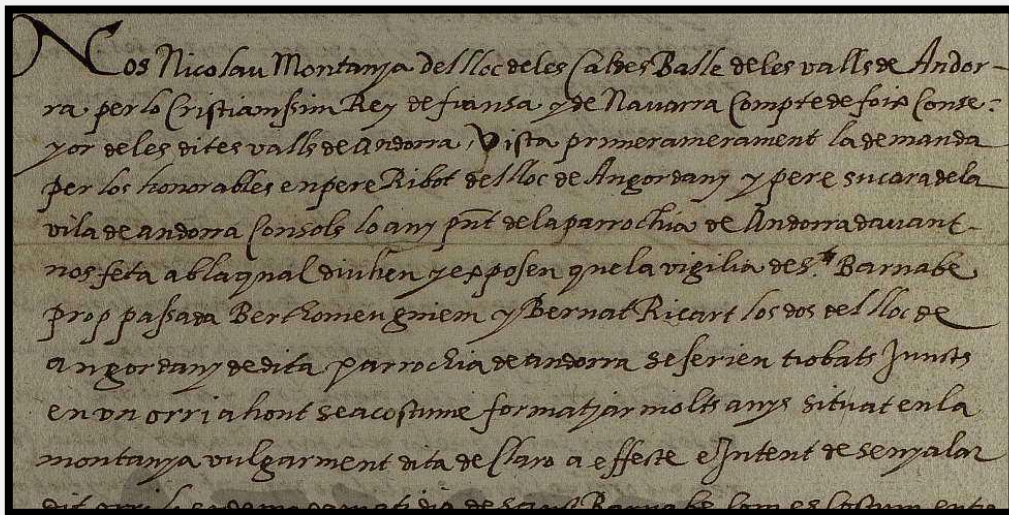
EL DOCUMENT DEL MES DE L'ARXIU COMUNAL D'ANDORRA LA VELLA

Juny 2021. Núm. 47

La cursa de Sant Bernabé

El dia 12 de juny es reprendrà la Cursa de Sant Bernabé després de l'aturada a causa de la pandèmia. L'origen d'aquesta cursa està lligat als drets de l'ús de les pastures de la zona de Claror. Us resumim la història i detallem alguns aspectes geogràfics de la zona.

La festivitat de Sant Bernabé se celebra l'11 de juny i en aquesta efemèride existia un costum ancestral entre les parròquies d'Andorra i Sant Julià per tal d'adquirir els drets dels orris i per a poder formatjar a les pastures de Claror: la parròquia que arribava primer a l'orri de Claror per Sant Bernabé tenia dret a ocupar-lo durant la resta de l'any. Aquest fet ho testifica una sentència del batlle Nicolau Montanya de l'any 1607.

Extracte de la sentència_22/06/1607_Arxiu Comunal d'Andorra_ACA_0455_ANA

Segons descriu la sentència després que els veïns d'Andorra van arribar a l'orri de Claror a la posobra de Sant Bernabé, la nit del 10 a l'11 de juny, van col·locar els senyals— fetes amb branques de pi—es van esperar, segons el testimoni, que es fes de «gran dia», i veient que no hi arribava ningú més, van decidir baixar. El fet és que posteriorment tres habitants Sant Julià van presentar-se a l'orri i hi van posar el bestiar. El batlle va dictaminar a favor dels homes de la parròquia d'Andorra.

Aquesta fórmula d'ús és original per la manca de referents ja que el dret d'accés del bestiar a les pastures era sovint motiu de conflicte i obligava les autoritats comunals a legislar els accessos.¹ Les divisions s'establien en funció de la qualitat de l'herba i del període de l'any per tal d'equilibrar la convivència entre l'activitat agrícola i ramadera basada en el rendiment que una activitat podia comportar sobre l'altra. L'espai natural de pastura del bestiar són les pastures d'alta muntanya i els *rebaixants*.

La zona de Claror. Es pot apreciar el refugi i l'estany de la Nou. Any 1987. Arxiu Comunal d'Andorra la Vella.

El paisatge agrari andorrà durant el període modern era un mosaic de boscos, terres ermes, prats i terres de conreu. La preferència del prat cal trobar-la en motius econòmics, sobretot en l'època moderna perquè l'activitat ramadera té més interès econòmic per la demanda de la carn andorrana, especialment la de xai, per tot Catalunya així com per la necessitat de llana.

¹ Bascompte, D. *L'Andorra agrícola dels segles XVI al XVIII: entre terres i Prats*. Estudis d'història Agrària. 2005

Pel que fa a Prat Primer és l'accés principal des d'Andorra la Vella per accedir a la Vall del-Madriu-Perafita- Claror. El camí hi puja pel Riguer passant pel cortal de la Plana fins arribar al refugi, des d'on s'accedeix a la vall, tant pel camí de l'esquerra pel Coll Pa com si se segueix recte per la Collada de Prat Primer.

Vista del Coll de Prat Primer. El refugi de Prat Primer fou inaugurat l'any 1981 i està a una altitud de 2.235 m. Any 1987. Arxiu Comunal d'Andorra la Vella

A la zona del Claror es trobaven els orris que servien per a controlar els ramats i aprofitar la llana i la llet del bestiar oví. Estan fets de pedra seca i servien per a munyir les ovelles del ramat i obtenir la llet amb la qual feien els formatges.

La cursa de Sant Bernabé es va impulsar l'any 2016 i aquesta serà la cinquena edició des que es va recuperar als temps moderns. En aquesta ocasió hi haurà dos recorreguts. El circuit llarg puntuable per a la Copa d'Andorra sortirà del Berenador de la Comella, fins al refugi del Prat Primer i el descens serà pel Camí de Palomera. També hi ha una modalitat popular que passarà pel Circuit dels Miradors.

Combinació entre esport, natura i cultura aquesta serà la V edició com a cursa moderna. Per a més informació i inscripcions ho podeu fer a través dels següents enllaços: www.topcrono.net/ www.cpa.ad

Podeu enviar les vostres propostes, suggeriments o consultes a:

arxiu@comuandorra.ad

Dipòsit legal: AND. 583-2017